

ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПРІОРИТЕТ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Досвід взаємодії Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України і Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-11-1>

СЕМЕНОГ Олена Миколаївна

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, м. Суми, Україна

Мирослава Петрівна ВОВК

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Анотація. У статті схарактеризовано педагогічне партнерство як пріоритет сучасної педагогічної освіти в контексті забезпечення якості підготовки сучасного вчителя. Представлено досвід педагогічного партнерства Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України і Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка у процесі багаторічної творчої, наукової, освітньої співпраці. Узагальнено результати експериментальної роботи, проведеної з метою підвищення якості підготовки майбутніх учителів-філологів та професійного розвитку викладачів у межах діяльності ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури, науково-дослідних лабораторій «Академічна культура дослідника» та «Медіакультура вчителя-словесника» СумДПУ імені А.С. Макаренка; схарактеризовано досягнення у здійсненні професійної комунікації науковців і викладачів; проаналізовано специфіку партнерської взаємодії у межах реалізації освітніх проєктів.

Ключові слова: педагогічне партнерство; педагогічна освіта; академічна культура; освітні проєкти; професійна комунікація; Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури.

У контексті якісних змін у сфері педагогічної освіти набуває актуальності проблема активізації педагогічного партнерства, що уможливорює конструктивну партнерську взаємодію науковців, освітян, усіх можливих стейкхолдерів. Партнерська взаємодія усіх суб'єктів освітнього процесу є пріоритетом Нової української школи, відповідно нагальною є потреба підготовки майбутніх

учителів на засадах педагогіки партнерства та неперервного професійного розвитку вчителів з урахуванням надбань, спродукованих у взаємодії науки й освітньої практики. Сучасний учитель має професійно зростати в інноваційному освітньо-науковому середовищі, що спонукає до професійного поступу і вмотивованості бути цікавим учневі. Майбутнього вчителя формує освітне

середовище закладу вищої педагогічної освіти, професійне оточення.

Вагомим ресурсом забезпечення відповідного освітнього простору для професійного й особистісного зростання педагога є інновації та досягнення, згенеровані у творчій, дослідницькій співпраці науковців й освітян, які формують традиції педагогічного партнерства в українському суспільстві.

У сучасних публікаціях дослідники, педагогіки практики звертаються до проблеми теорії і практики педагогічного партнерства (Б. Грудинін (2020), О. Коханова (2011), Н. Ничкало, Л. Лук'янова, Л. Хомич (2021) та ін.). В окремих працях представлено досвід педагогічного партнерства як вагомого чинника створення конструктивного освітнього середовища (М. Вовк, О. Лобач (2020), О. Семенов (2016), О. Тадеуш (2020) та ін.). Водночас є потреба висвітлення цінних взірців педагогічного партнерства, налагодженого завдяки зусиллям українських освітян, що свідчить про інноваційний вектор забезпечення якості педагогічної освіти.

Мета статті — узагальнити досвід педагогічного партнерства Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України) та Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка й окреслити перспективи взаємодії у контексті утвердження педагогіки партнерства, синергії науки й освітньої практики.

Завданнями статті визначено: представити результати дослідно-експериментальної роботи, що проведена з метою підвищення якості підготовки майбутніх учителів-філологів та професійного розвитку викладачів у межах діяльності ресурсного центру професійного розвитку учителя української мови і літератури, науково-дослідних лабораторій «Академічна культура дослідника» та «Медіакультура вчителя-словесника» СумДПУ імені А.С.Макаренка; схарактеризувати досягнення у здійсненні професійної комунікації науковців і викладачів; проаналізувати специфіку партнерської взаємодії у межах реалізації освітніх проєктів.

Проведення експериментальної роботи у процесі підготовки майбутніх учителів-філологів та з метою професійного розвитку викладачів стало вагомим напрямом педагогічного партнерства у межах діяльності ресурсного центру професійного розвитку учителя української мови і літератури, науково-дослідної лабораторії «Ака-

демічна культура дослідника». Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури, створений у СумДПУ імені А.С.Макаренка, спрямований на потреби майбутніх учителів і вчителів, які працюють, у формуванні і розвитку ключових компетентностей на засадах цінностей педагогіки партнерства і наставництва. Мета діяльності Центру — надавати освітньо-консультативну, інформаційно-дидактичну, дослідницьку підтримку вдосконалення ключових компетентностей учителів-словесників (майбутніх і тих, що вже працюють) як наставників молоді, тьюторів, фасилітаторів; сприяти поширенню державної мови в різних сферах суспільного життя міста Суми і Сумської області.

Напрями діяльності центру відповідають законам України «Про освіту» (2017 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про професійний розвиток працівників» (2012 р.), ключовим ідеям Концепції «Нова українська школа» (2016 р.), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018 р.); Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України» (2018 р.), нормативним документам Департаменту освіти і науки м. Суми щодо якості підготовки суб'єктів дослідницького навчання.

Важливими для діяльності ресурсного центру є закордонні практики (в основу програми діяльності ресурсного центру покладено напрацювання факультету Artes Liberales, Школи едукції (Варшава), ліцею імені Вітковського (Краків) щодо академічної і шкільної дидактики, культури академічної комунікації, наставництва і педагогічного партнерства), а також національні, зокрема освітня діяльність ресурсного центру професійного розвитку вчителя англійської мови на факультеті іноземної та слов'янської філології СумДПУ імені А.С.Макаренка (Семенов, 2020).

Напрацювання фахівців покладено в основу дидактичного наповнення розробленої програми і посібника з української мови для профільного навчання учнів 10 класу.

У межах експериментального напрямку роботи центру професійного розвитку учителя української мови і літератури апробовано наукову, навчально-методичну, довідникову продукцію, підготовлену науковцями відділу змісту і технологій педагогічної освіти ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України в рамках виконання наукових досліджень: «Естетичні та етичні чинники розвитку професійного досвіду викладачів вищих педагогічних навчальних закладів» (РК № 0114U003167), «Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів» (РК № 0111U001665), «Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти» (РК №0117U001072.), «Обґрунтування змісту і методики проведення практики у закладах вищої педагогічної освіти» (РК № 0120U100228).

Серед планової продукції співробітників, що використовуються з метою професійного розвитку викладачів СумДПУ імені А.С. Макаренка:

- практичний посібник [«Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти»](#) (2019 р.);
- монографія [«Навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: теорія і практика»](#) (2019 р.);
- монографія [«Розвиток професійного досвіду викладачів вищих педагогічних навчальних закладів на етико-естетичних засадах»](#) (2016 р.);
- методичні рекомендації [«Тренінгові технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти»](#) (2020 р.),
- словник [«Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика»](#) (2021 р.) та ін.

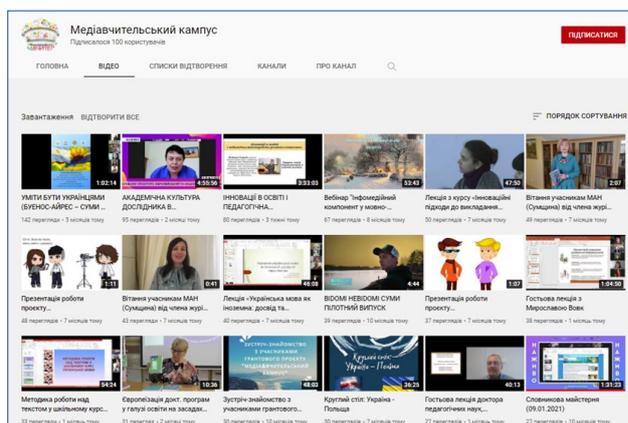
Соціальний ефект упровадження наукових та науково-методичних праць зумовлений необхідністю розробити науково-методичний супровід професійного розвитку педагогічних працівників на основі імплементації технологій навчання в умовах формальної і неформальної освіти; укладання якісно нових програм диверсифікованих курсів з метою професійної підготовки і перепідготовки педагогічного персоналу на основі використання технологій навчання в умовах формальної і неформальної освіти. Викладачі університету у своїй професійній діяльності керуються пріоритетами якісних змін у

підготовці майбутніх учителів-філологів. Саме тому для них вагомою працею, що узагальнює пріоритети якісної трансформації змісту, форм і методів підготовки вчителя, стала науково-аналітична доповідь учених Н. Ничкало, Л. Лук'я-нової, Л. Хомич [«Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід»](#) (2021 р.).

З-поміж вагомих спільних праць, що їх використовують в освітньому процесі закладів вищої освіти, — монографія О. Семеног, М. Вовк [«Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету»](#) (2016 р.). У книзі окреслено підходи до академічної культури як основи культури дослідницького навчання в університеті, здійснено ретроспективний аналіз академічних традицій університетів, особливостей формування академічної культури студента-дослідника у процесі фольклористичної підготовки, у наукових товариствах і гуртках, під час збиральницько-практичної діяльності та фольклорної практики. На прикладі професійної діяльності викладачів університетів України другої половини XIX — початку XXI ст. висвітлено питання культури наукової праці, культури спілкування наукових наставників та студентів.

ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України активно долучається до ініціатив ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ імені А.С. Макаренка, діяльність якого спрямована на потреби майбутніх учителів і вчителів, які працюють, у формуванні і розвитку ключових компетентностей на засадах цінностей педагогіки партнерства і наставництва.

На виконання завдань Центру за дослідницьким та культурно-освітнім напрямками працюють науково-дослідні лабораторії «Академічна культура дослідника» та «Медіакультура вчителя-словесника». Функціонують [вебсайт Центру](#), [сторінка у мережі «Facebook»](#), [YouTube-канал «Медіавчительський кампус»](#).

Вебресурси Центру охоплюють дидактичний інструментарій: навчальні програми мовно-літературних дисциплін, майстер-класи, е-посібники, статті, монографії з актуальних питань фахово-методичної підготовки, формування і розвитку ключових компетентностей. Створюючи і наповнюючи вебресурси, дослідники враховують досвід онлайн-освітніх інтерактивних платформ неформальної післядипломної освіти в Україні («Освіторія», EdEra, Prometheus, спільноти відповідального вчителства EdCamp Ukraine, Learn Lifelong).

Модель діяльності центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка враховує принципи:

- особистісного розвитку (забезпечити умови для розвитку інтересів, прагнень, мотивації до самопізнання і саморозвитку кожного студента);
- міжпредметної інтеграції (дає змогу запропонувати учителям інтегровані теми з цифрової гуманітаристики, візуальної культури);
- інтерактивності (спонукає до співнавчання, взаємонавчання);
- принцип наочності (забезпечується завдяки інтеграції когнітивного і візуального підходів у навчання засобами комп'ютерної візуалізації).

Серед напрямів центру відзначимо:

- фахово-методичний (зорієнтований на проведення інтерактивних лекцій, міждисциплінарних тренінгів, майстер-класів з актуальних освітніх технологій у навчанні);
- дослідницький (спрямований на дослідження актуальних питань мовно-літературної, освітніх технологій особистісно-професійного розвитку, академічної культури);
- культурно-освітній (організація і проведення фахових конкурсів, фестивалів творчих уроків, виставок учительської творчості, круглих столів, проведення інформаційно-просвітницької роботи, шкільних і студентських олімпіад, конкурсів, пізнавальних віртуальних екскурсій).

У межах співпраці з Центром апробовано інноваційні форми, методи, технології підготовки майбутніх учителів-філологів, зокрема гостьові лекції, бінарні заняття, вебіари, практикуми, технології розвитку мовнокомунікативної компетентності майбутнього дослідника тощо. Спільно проведено:

- вебінар для магістрантів, аспірантів і докторантів [«Академічне письмо: потенціал наукової фахової української мови»](#) (22 квітня 2020 р.);

- вебінар [«Мовна культура дослідника. Культура редагування наукових текстів: вебінар для аспірантів, магістрантів, студентів»](#) (29 квітня 2020 р.);

- вебінар [«Публікаційна діяльність дослідника на засадах академічної доброчесності»](#) для аспірантів, магістрантів, студентів (26 лютого 2021 р.);

- бінарне заняття для студентів I і II курсу [«Академічна доброчесність сучасного дослідника: мовний контекст»](#) (8 жовтня 2021 р.);

- гостьова лекція у межах тижня академічної доброчесності [«Академічна культура в освітньо-науковому просторі. Місія закладу освіти»](#) (13 вересня 2021 р.) та ін.

26 жовтня 2021 р. для магістрантів та аспірантів Хмельницького національного університету (спеціальностей 014 «Середня освіта. Мова і література (англійська)», 011 «Освітні, педагогічні науки», 053 «Психологія») проведено гостьову лекцію [«Сучасні тренди публікаційної діяльності дослідника»](#).

Спікери на численних прикладах з досвіду роботи окреслили сучасні тренди публікаційної діяльності, схарактеризували особливості підготовки наукової статті до фахових видань; аспекти культури роботи з науковим текстом; обґрунтували основні стратегії академічного письма; акцентували на специфіці покликання та наукового цитування; візуалізували конструктивний діалог викладачів-дослідників, наголосили на ролі інституту наукового наставництва в утвердженні принципів академічної доброчесності (стилі наукового керівництва; рангування вагомості критеріїв вибору аспірантами наукового керівника) тощо.

Слухачі поглибили базові знання з дисциплін [«Академічна мовна культура дослідника»](#), [«Методологія і організація наукових досліджень»](#), [«Академічне письмо»](#) щодо способів вироблення власного наукового стилю, оформлення результатів наукового дослідження з дотриманням вимог академічної доброчесності.

Інформаційно-методична підтримка організована через добір навчального змісту для тренінгів з урахуванням таких дидактичних і методичних принципів: соціальна доцільність (засвоений навчальний матеріал і сформовані на його основі вміння й навички, зумовлені системою соціальних цінностей і очікувань); взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку (наявність у змісті елементів, що забезпечують гармонійну реалізацію загальноосвітніх і предметних завдань); демократизація та гуманізація (забезпечення суб'єкт-суб'єктних стосунків між учителем і учнями); детермінація (налагодження зв'язків предмета з попереднім досвідом учнів, прогнозування майбутніх успіхів); єдність теорії та практики (засвоений навчальний матеріал, сформовані вміння й навички мають прикладний характер, можливість застосування не лише у сфері навчальної діяльності, а й професійній та особистісній).

У межах експериментальної роботи наукового дослідження «Обґрунтування змісту і методики проведення практики у закладах вищої педагогічної освіти» (2020-2022 рр.):

- проведено опитування щодо змісту й організації різних видів практик на різних рівнях освіти в умовах дистанційного і змішаного навчання;

- апробовано навчально-методичну, довідникову продукцію (словник «Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика», навчальна програма і методичні рекомендації до проведення викладацької практики та ін.);

- підготовлено і впроваджено в освітню практику колективний навчальний посібник «Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції й інновації» (О. Семенов, М. Вовк, Т. Дятленко, Н. Громова, 2021);

- організовано зустрічі під час настановних конференцій у процесі організації виробничої (педагогічної) практики майбутніх філологів, вебінари в межах освітянських виставок («Практична підготовка сучасного педагога у закладах фахової передвищої і вищої освіти: сучасні виклики» у межах Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра — 2021»).

Результатом спільної діяльності ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України та університету є організація ефективної професійної комунікації між науковими працівниками інституту та викладачами університету, про що свідчить організація й проведення циклічних конференцій всеукраїнського і міжнародного рівня:

- вебінару «Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства» (спільно з кафедрою ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України);

- щорічних Міжнародних мистецько-педагогічних читань пам'яті професора О.П. Рудницької «Педагогіка мистецтва і мистецтво педагогічної дії» (2005-2017 рр.), «Неперервна педагогічна освіта XXI століття: досвід, інновації, тенденції» (2018-2021 рр.);

- Міжнародної науково-практичної конференції «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (2018-2020 рр.);

- Міжнародної науково-практичної конференції «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (2019-2021 рр.);

- Усеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника» (2018-2021 рр.).

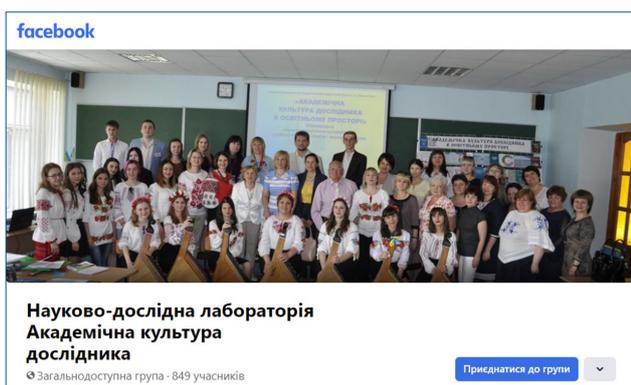
Мета проведення заходів — обмін інформацією, педагогічним досвідом в аспекті формування академічної культури дослідника в освітньому просторі; популяризація результатів наукових досліджень студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, учнів-слухачів МАН України, наукових працівників; презентація науково-методичних напрацювань учителів-дослідників; заохочення молоді до виконання наукових досліджень на засадах академічної доброчесності, сприяння впровадженню стандартів академічного письма та публікаційної етики.

За результатами заходів видано збірники матеріалів: [Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід](#): збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 14-15 травня 2021 р.) та [Неперервна педагогічна освіта XXI століття](#): збірник матеріалів XVII Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті проф. О.П. Рудницької та ін.

Відбувається партнерська взаємодія між ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України та університетом у межах реалізації освітніх проєктів. Науковці інституту підтримують ініціативи викладачів, співробітників науково-дослідних лабораторій «Академічна культура дослідника», «Лабораторія інфомедійної грамотності» СумДПУ імені А.С. Макаренка, що реалізуються у декількох проєктах. З 2018 р. в університеті виконується проєкт Еразмус+ Жан Моне за модулем «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів» (керівник проєкту — А.А. Сбруєва).

У межах курикулуму докторських програм у галузі теорії освіти здійснюється викладання міждисциплінарних навчальних курсів «Порівняльна педагогіка вищої школи: глобальний, європейський та національний контексти» (А.А. Сбруєва), «Академічна культура дослідника: європейський та національний досвід» (О.М. Семеног), «Academic writing» (Ж. Чернякова). До навчальних курсів підготовлено посібник «Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти» (Семеног, 2021).

Діяльність лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (керівник — О.М. Семеног) спрямована на реалізацію проєктів Ради міжнародних досліджень та обмінів (IREX) «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» і «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус», які виконуються у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси за підтримки посольств Великої Британії та США.

З метою реалізації проєктів наукові працівники та аспіранти інституту (М.П. Вовк, О.А. Лаврінченко, Н.О. Філіпчук, О.М. Ходацька та ін.) ініціюють проведення вебінарів, практикумів, тренінгів та інших форм взаємодії з питань мовнокомунікативної культури, інноваційних форм, методів, технологій навчання для різних

категорій — студентів, магістрантів, аспірантів, учителів-практиків. До спільного проєкту науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника», загальноукраїнського центру словникарства Українського мовно-інформаційного фонду НАН України «Словникова культура дослідника» також були залучені співробітники інституту (М.П. Вовк).

Інформація про співпрацю регулярно висвітлюється на сайті НАПН України, ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, СумДПУ імені А.С. Макаренка, у соціальних мережах, періодичних виданнях («Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття», «Естетика і етика педагогічної дії», «Педагогічна газета», «Слово «Просвіти»).

Отже, аналіз досвіду співпраці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України і Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, узагальнення результатів експериментальної роботи у межах діяльності ресурсного центру професійного розвитку учителя української мови і літератури, науково-дослідних лабораторій «Академічна культура дослідника» та «Медіакультура вчителя-словесника» СумДПУ імені А.С. Макаренка, досягнень у здійсненні професійної комунікації науковців і викладачів, реалізації освітніх проєктів уможливило висновок про конструктивність педагогічного партнерства між освітніми і науковими інституціями. Таке партнерство безперечно слугує виконанню певної соціокультурної місії — підвищення якості педагогічної освіти, створення інноваційного діалогічного освітнього середовища для професійного й особистісного зростання педагогів на засадах наставництва, педагогіки дії і взаємодії, утвердження традицій академічної культури.

Подальша співпраця ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України та СумДПУ імені А.С. Макаренка передбачає:

- здійснення наукового супроводу діяльності ресурсного центру професійного розвитку учителя української мови і літератури, науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника» СумДПУ імені А.С. Макаренка; участь у наповненні контенту «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус»;
- активізацію проведення спільних онлайн-заходів для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів з метою утвердження принципів академічної культури, академічної доброчесності,

розвитку мовнокомунікативної, цифрової та інших фахових компетентностей;

- співпрацю з кафедрою ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта ХХІ століття» задля популяризації цінностей культурної ідентичності, мовного розмаїття, толерантності в освітньо-науковому середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Вовк, М., & Лобач, О. (2020). Синергія науки і практики в реформуванні педагогічної освіти (інформація про серію заходів ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України з питань удосконалення професійної підготовки сучасного вчителя в закладах педагогічної освіти за 2020 р.). *Естетика і етика педагогічної дії*, (22), 208-216. <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16329>
- Гриневич, Л., Елькін, О., Калашнікова, С., Коберник, І., Ковтунець, В., Макаренко, О., Малахова, О., Нанаєва, Т., Усатенко, Г., Хобзей, П., & Шиян, Р. (2016). *Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи* (М. Грищенко, заг. ред.). Міністерство освіти і науки України. <https://bit.ly/3Cqv1DE>
- Грудинін, Б. (2014). Педагогічна взаємодія: вимоги в контексті особистісно орієнтованої освітньої парадигми. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, (5), 245-255. http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_5_31
- Коханова, О. (2011). *Психологія партнерської взаємодії в освіті* : навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво ПП Щербатих О.В.
- Медіавчительський кампус. (2021, 18 січня). *Словникова майстерня (09.01.2021)* [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/hiklrL8JzHw>
- Ничкало, Н., Лук'янова, Л., & Хомич, Л. (2021). *Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід* : науково-аналітична доповідь (В.Г. Кремень, ред.). Київ: Видавництво ТОВ «Юрка Любченка». <https://lib.iitta.gov.ua/726268/>
- Семенов, О.М. (2020). Досвід функціонування ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури (на прикладі Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка). In R.A. Sucharski, T. Finikov, Eds, *Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти — IV*. Варшава: Fundacja "Instytut Artes Liberalis".
- Семенов, О., & Вовк, М. (2016). *Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету* : монографія. Суми: Видавництво СумДПУ імені А.С.Макаренка. <https://bit.ly/3wVt9Vz>
- Семенов, О.М. (ред.). (2021). *Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід* : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 14-15 травня 2021 р.) Суми: Видавництво СумДПУ імені А. Макаренка. <https://cutt.ly/sRlhOAR>
- Тадеуш, О.М. (2020). Освітнє партнерство у просторі вищої школи: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Педагогіка. Психологія*, (33), 57-69. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2020.33.7>

PEDAGOGICAL PARTNERSHIP AS A PRIORITY OF MODERN PEDAGOGICAL EDUCATION

Experience of cooperation between Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine and Sumy Makarenko State Pedagogical University

Olena Semenov

DSc in Pedagogy, Professor, Head of the Ukrainian Language and Literature Department, Sumy Makarenko State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

Myroslava Vovk

DSc in Pedagogy, Senior Researcher, Head of the Department for Content and Technologies of Teacher Education, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The pedagogical partnership as a priority of modern pedagogical education in assuring the quality of a modern teacher's training is being characterized. The experience of the pedagogical collaboration of Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine and Sumy Makarenko State Pedagogical University in the process of long-term creative, scientific, and educational cooperation are presented. The experiment's results, carried out to improve the quality of philology teachers training and their professional development within the activities of Ukrainian Language and Literature Teachers Professional Development Resource Center, the research laboratories "Researcher's Academic Culture" and "Teacher-Philologist Mediiculture" of Sumy Makarenko State Pedagogical University, are summarized; the achievements in the implementation of researchers' and teachers' professional communication are characterized; the specifics of partnership interaction within educational projects are analyzed.*

Keywords: *pedagogical partnership; teacher training; professional development; academic culture; educational projects; professional communication; Ukrainian Language and Literature Teachers Professional Development Resource Center.*

Дата публікації: 19 листопада 2021 р.